

Projectvoorstel Gemeente 's-Hertogenbosch

'Risico-analyse en Auditing informatiehuishouding'

Inleiding

Binnen de gemeente 's-Hertogenbosch is de afgelopen jaren stevig geïnvesteerd in het professionaliseren van de interne informatievoorziening. De basis hiervoor is onder andere gelegd in het programma 'zaakgericht werken'. Vanaf mei 2012 is binnen de gemeente 's-Hertogenbosch het zaakgericht werken uitgerold, met als doel om voor 1 januari 2015 gemeentebreed zaakgericht te werken. Het doel hierbij is vanuit één systeem (Verseon) alle informatie beschikbaar te stellen en gegevens digitaal uit te wisselen.

In lijn met deze uitrol van een andere manier van werken is ook geregeld gesproken over een andere wijze om meer 'in control' te raken op het terrein van informatievoorziening. Het feit dat alles via één systeem toegankelijk is, wil niet zeggen dat het gehele proces ook altijd optimaal verloopt.

De Directie van de sector Bestuurszaken constateerde begin 2013 dat de afdeling DZ zich verder mocht professionaliseren. Tevens werd geconstateerd dat een gemiddeld leidinggevende weinig stuurde op het beheer van de informatievoorziening. In lijn hiermee zijn er verschillende afspraken gemaakt, te weten:

- De intranetpagina van de afdeling Documentaire Zaken is vernieuwd, waarbij onder andere tips mbt "does en don't" in documentaire informatievoorziening zijn geformuleerd;
- Vanaf januari 2014 wordt aan nieuwe medewerkers dmv een introductie-sessie uitleg gegeven over de 'administratieve organisatie';
- Vanaf zomer 2013 zijn met alle afdelingshoofden gesprekken gevoerd om het beheer van de informatievoorziening te bespreken in lijn met de aankomende veranderingen;
- Er is een start gemaakt met het 'secretaresse-overleg', waarbij een platform wordt gecreëerd om de management-ondersteuning te helpen zich verder te professionaliseren;
- Er is een voorstel gemaakt om afdelingen te ondersteunen in het beheer van de netwerkschijven.

In lijn met deze afspraken is ook geconstateerd dat gemiddeld genomen binnen de organisatie niet veel collega's staan te springen om de traditionele manier van 'archieef-inspectie'. Deze werd veelal ervaren als de 'man met het vingertje' en tegelijkertijd niet met oplossingen aan kwam zetten. Terwijl er vanuit de organisatie sterk behoefte is aan advisering en ondersteuning om het informatiebeheer serieuzer aan te pakken. In deze lijn is er gekozen om de wettelijke inspectie-taak zo minimaal mogelijk uit te voeren en actiever te sturen op het 'in control' raken op de informatievoorziening. De voormalig archiefinspecteur wordt hierbij eerder in het proces betrokken, om mede kaderstellend te zijn voor inrichtingsvragen.

De vormen waarvoor is gekozen zijn:

- Risico-analyses

Per afdeling wordt in kaart gebracht wat de risico's zijn op het terrein van de informatiehuishouding. Doel hiervan is om inzicht te verschaffen over welke processen de gemeente 's-Hertogenbosch politieke, financiële, juridische of cultuur-historische risico's loopt. Op basis van de risico's worden aan de afdelingshoofden aanbevelingen gedaan voor verbetering.

Het doel is om op deze wijze in gesprek te komen met managers en afspraken te maken over onder andere de applicaties die in beheer zijn bij de vakafdelingen, waaronder het functioneel beheer (incl. afspraken over vernietigingstermijnen). In een overleg van DIV-afdelingen uit Noord-Brabant (mei 2014) is hier positief op gereageerd om de leerervaringen actief te delen.

- Audits

Op verzoek van een afdelingshoofd kan een audit uitgevoerd worden op het terrein van de informatiehuishouding. Deze audit heeft een verdiepingsslag ten opzichte van de risico-analyses. De gedachte is ook om de audits in te zetten om een nadere analyse uit te voeren om vorm te geven aan de Wet Revitalisering Generiek Toezicht (RGT).

Qua planning in de periode van 1 oktober 2014 tot 1 juni 2015 , worden minimaal audits verwacht op het terrein van:

- Europese subsidies: eis van Europa is dat analoog wordt gearhiveerd, waardoor er een risico wordt gelopen op het niet verwerven van subsidies
- Binnen de gemeente zijn veel applicaties aanwezig waarin gegevens staan die voor langere termijn bewaard moeten blijven en het beheer hierop onvoldoende is georganiseerd.

Zowel de resultaten uit de risico-analyses als van de audits kunnen gebruikt worden als input voor het uitvoeren van de taak van de archiefinspectie. Deze taak wordt uitgevoerd door de stadsarchivaris.

Relatie met 'afwegingskader cofinanciering projecten' van Archief2020

- Relevantie

De aanpak binnen de gemeente 's-Hertogenbosch sluit aan bij programmalijn 5 van het Programma archief2020. Het proces is een onderdeel in het vorm gegeven van de 'digitale archivaris' en te sturen op de duurzame toegankelijkheid. De ingang die hierbij wordt gekozen is om in gesprek te gaan met de lijnmanagers en de eerste verantwoordelijkheid daar te beleggen. Door bij de bron het kwaliteitsniveau van de registratie te vergroten is de gedachte dat de inhoudelijke ontsluiting een positieve stimulans krijgt.

Binnen de gemeente 's-Hertogenbosch zijn de afgelopen jaren kennissessies gehouden en is geconstateerd dat er onvoldoende standaarden/hulpmiddelen zijn ontwikkeld om 'in control' te komen. De gedachte is dat je er niet komt met de 'KPI'- rapportage alleen.

Door deze activiteiten wordt gestimuleerd dat de toegankelijkheid van informatie wordt gestimuleerd, waardoor de kwaliteit van de uiteindelijk formeel te bewaren archieven in hoge mate wordt verbeterd.

- Synergie

Binnen de gemeente 's-Hertogenbosch ligt het initiatief bij de sector Bestuurszaken. De opdrachtgever is de directeur sector Bestuurszaken en de gedelegeerd opdrachtgever is het bureauhoofd Documentaire Zaken. De dagelijkse coördinatie zal opgepakt worden door één van de documentmanagers.

De samenwerking op strategisch en tactisch niveau zit bij de stadsarchivaris en bij de sectorcontroller. De stadsarchivaris is actief betrokken bij het vormgeven van de risico-analyses en audits.

Tevens zal daar waar mogelijk het onderwerp geagendeerd worden in het I-overleg, waar o.a. de informatie-adviseurs van de verschillende sectoren en vertegenwoordigers van de afdeling ICT hebben.

- Bruikbaarheid

Binnen de sector zie je dat verschillende organisaties zoekende zijn naar een nieuwe rol met betrekking tot de archiefinspectie. De eerste indruk hierbij is de het merendeel van de organisaties nog veelal terug grijpen op de traditionele vormen.

De producten die voor 1 mei 2015 opgeleverd worden, zijn:

- Rapportage over de resultaten van de audits
- Werkinstructie voor het uitvoeren van een (informatie-)audit
- Rapportage over de resultaten van de risico-analyses
- Werkinstructie voor het uitvoeren van een risico-analyse

De werkinstructies zullen binnen de gemeente beheerd en geactualiseerd worden. De verschillende producten zijn ook herbruikbaar door andere organisaties en kunnen naar eigen inzicht verder ontwikkeld worden.

- Communicatie en implementatie

Om te stimuleren dat anderen kennis nemen van de ervaringen van de gemeente 's-Hertogenbosch is het voornemen om op actieve wijze de ervaringen te delen. Eindprodukten, zoals werkinstructies, auditrapporten en interne presentaties zullen geplaatst worden op bijvoorbeeld een platform als www.breednetwerk.nl. Het idee is ook om gedurende het proces al ervaringen te delen met vakgenoten. Hierdoor is het mogelijk ook naast de onderlinge kennisdeling ook mogelijke onderlinge samenwerking te stimuleren. In de praktijk moet blijken of hier een voedingsbodem voor is; de verwachting is echter dat meerdere organisaties met vergelijkbare trajecten aan de slag willen gaan. Het idee is om een logboek te publiceren op www.breednetwerk.nl

Tevens zullen de ervaringen gedeeld worden door een artikel aan te bieden aan de redactie van Od en het Archievenblad.

Om de discussie met vakgenoten te stimuleren zal op diverse plaatsen een presentatie worden gegeven om de discussie te stimuleren.